

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

LEGE privind sistemul de pensii ocupaționale

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Arhitectura sistemului național de pensii din România cuprinde trei piloni, respectiv componenta de pensii publice (pilonul I), componenta de pensii administrate privat (pilonul II), precum și componenta de pensii facultative (pilonul III).

Potrivit legislației în vigoare, sistemul de pensii din România, de tip multipilon, este reglementat prin:

- *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, garantat de stat și bazat pe principiul contributivității;
- *Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
- *Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare*.

În calitate de stat membru al Uniunii Europene, România are obligația transpunerii directivelor UE în legislația națională.

Potrivit prevederilor art. 194 din *Legea 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, Guvernul României elaborează și înaintează Parlamentului spre adoptare, un proiect de lege privind pensiile ocupaționale.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ transpune Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) cu termen de implementare 13 ianuarie 2019.

Prin elaborarea cadrului legislativ pentru organizarea și funcționarea fondurilor de pensii ocupaționale se creează premisele pentru obținerea unei pensii ocupaționale, suplimentară, distinctă și în completarea tipurilor de pensii acordate în cadrul sistemelor de pensii din România.

Prin prezentul proiect de lege se stabilesc elementele necesare înființării schemelor de pensii ocupaționale și ale fondurilor de pensii ocupaționale, inclusiv aspectele legate de administrarea acestora.

Componenta de pensii ocupaționale este prevăzută a fi facultativă.

Astfel, potrivit proiectului de lege, inițiativa constituirii unui fond de pensii ocupaționale aparține exclusiv unui administrator autorizat în timp ce, schema de pensii este stabilită de către fiecare angajator care dorește și are capacitatea financiară să ofere angajaților săi astfel de beneficii.

La un fond de pensii ocupaționale pot participa angajații unuia sau ai mai multor angajatori. Toate informațiile privind schema de pensii ocupaționale sunt furnizate de către angajator iar toate informațiile privind prospectul sunt furnizate de către administrator. Angajatorul reprezintă participanții la fond de pensii ocupaționale în relația cu administratorul, negociază și semnează contractul de administrare cu un administrator autorizat de Autoritate. Administratorul reprezintă fondul în raporturile cu terții, inclusiv în fața instanțelor judecătorești. Administratorul este obligat să informeze angajatorul despre activitatea desfășurată.

În cazul în care un angajator decide să stabilească o schemă de pensii ocupaționale, acesta are obligația să ofere schema tuturor angajaților săi și să vireze contribuții. Angajatul poate participa, dacă dorește, conform schemei. Angajatorul poate stabili cuanțumuri diferențiate de contribuție proprie pentru angajații săi pe criterii de vechime, funcție sau drepturi salariale.

Încheierea unor relații contractuale între o persoană și un angajator nu poate fi condiționată de obligarea persoanei respective de a contribui în nume propriu la un fond de pensii ocupaționale.

Participantul la un fond de pensii ocupaționale poate fi orice persoană care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și care îndeplinește condițiile prevăzute în schema/prospectul fondului de pensii ocupaționale.

Contribuțiile angajatorului și ale angajatului se datorează, se colectează și se virează de către angajator pe baza numelui, prenumelui și a codului numeric personal al participantului. Contribuțiile persoanelor care obțin venituri din activități independente sunt virate direct de către acestea pe baza numelui, prenumelui și a codului numeric personal al participantului. Angajatorul nu poate face rețineri pentru contribuțiile angajaților la un fond de pensii ocupaționale fără acordul scris al angajatului, consemnat în actul individual de aderare la fond sau, ulterior, într-o notificare transmisă administratorului și angajatorului.

Prevederile aplicabile deductibilității sumelor reprezentând contribuțiile angajatorului și ale angajatului, precum și plata beneficiilor se supun prevederilor Legii nr. 227/2015- Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Resursele financiare ale fondului de pensii ocupaționale se constituie din contribuțiile convertite în unități de fond, drepturile cuvenite moștenitorilor, la care aceștia au renunțat sau care nu au fost revendicate în termen de 15 ani de la data decesului participantului, sumele reprezentând plăți ale administratorului/angajatorului din resurse proprii conform obligațiilor asumate de administrator prin prospect sau de către angajator prin schema de pensii ocupaționale, precum și din sumele provenite din investirea veniturilor menționate mai sus.

Cheltuielile suportate de fond și legate de administrare sunt: comisionul de administrare, comisionul de depozitare, comisioanele de tranzacționare, comisioanele bancare și onorariul pentru auditul situațiilor financiare ale fondului.

Prin crearea mecanismelor de evidență pe conturi individuale, participantul poate să-și transfere valoarea activului personal de la un fond/fonduri la un alt fond de pensii ocupaționale sau facultative, fără penalități.

De asemenea, participantul poate să-și păstreze calitatea de participant la toate fondurile, urmând a le cumula la momentul deschiderii dreptului de pensie.

Prezentul proiect de lege urmărește garantarea unui nivel suplimentar de securitate pentru viitorii pensionari, prin impunerea unor reguli de supraveghere, precum și de gestionare eficientă a sistemului de pensii ocupaționale.

Administratorul are obligații de raportare către A.S.F., precum și obligații de informare către participanți și angajatori.

Totodată, se creează premisele pentru asigurarea unei surse suplimentare de venit din pensii și se dorește stimularea și cultivarea spiritului de economisire pentru bătrânețe al fiecărui cetățean.

Introducerea unei noi componente de pensie privată aduce beneficii la realizarea pe termen lung a obiectivului sustenabilității financiare a sistemului public de pensii prin scăderea presiunii exercitate asupra acestuia. De asemenea, se asigură un aport de capital pe piața internă, prin investirea în economia reală, cu efecte pozitive asupra creșterii economice.

Atribuțiile și prerogativele legate de reglementarea, autorizarea, supravegherea și controlul activității entităților care fac obiectul acestui proiect cad în sarcina Autorității de Supraveghere Financiară (A.S.F.), care va avea ca obiectiv protejarea intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii ocupaționale.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

4. Impact social

Creează o sursă suplimentară de venit din pensie care contribuie la creșterea nivelului de trai al pensionarilor și la reducerea presiunii asupra bugetului de pensii publice.

5. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale						

i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.						
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Proiectul de act normativ transpune Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP).						
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte informații						

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ prezentat a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică fiind publicat pe site-ul MMJS în perioada 18.12.2018-06.02.2018

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

A.P.A.P.R. - organismul profesional al administratorilor de fonduri de pensii private din România, constituit conform legislației în vigoare.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Nu se aplică.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul va fi supus avizării Consiliului Legislativ

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ extinde competențele A.S.F. (autoritate națională competentă în baza Regulamentului (UE) nr. 1094/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere pentru asigurări și pensii ocupaționale) și în privința fondurilor de pensii ocupaționale.

2. Alte informații

Față de cele prezentate anterior, a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind sistemul de pensii ocupaționale pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

MARIUS-CONSTANTIN BUDĂI

AVIZĂM FAVORABIL

PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

LEONARDO BADEA

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII
DATELOR CU CARACTER PERSONAL**

ANCUȚA GIANINA OPRE

GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

MUGUR ISĂRESCU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

**MINISTRUL DELEGAT PENTRU
AFACERI EUROPENE**

GEORGE CIAMBA

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

EUGEN ORLANDO TEODOROVICI

MINISTRUL JUSTIȚIEI

TUDOREL TOADER